

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 78 (1328) ♦ П'ятниця, 26 квітня 1996 року ♦ Ціна договірна

Хвилини

дзвінкого мовчання

Сьогодні — 10 років
з дня
Чорнобильської
катастрофи

Давайте помовчимо. Адже протягом оших десяти літ багато, дуже багато говорено. Навіть на замовчування катастрофи свого часу витрачено ціле море слів. А вже потім, коли прорвало інформаційні загати... Та й тепер — навіть книгу віршів «чорнобильських» видано, навіть пам'ятні монети відкарбовано. Тож давайте помовчимо. За Валерія Ходимчука, тіло якого після вибуху на четвертому енергоблоці так і не було знайдене, за всіх тих, кого ми втратили потім, за «стрілочників», котрі відсиділи за чужі гріхи, за тих, хто живий, але навіки відірваний від рідних місць. Помовчимо. Звісно, це не буде цілкове мовчання, бо звідтоді й довіку кожен з нас носить у собі невидимий дозиметр, і на барабанні перетинки наших душ тисне ледь чутний дзвін — безперервний, тонкий і віддалений, немов дзвінок «хочось божевільного велосипедиста в ривожий сні. Помовчимо...

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Скорботне десятиріччя

Учора тисячі городян зібралися у центрі Чернігова аби відзначити 10-річчя Чорнобильської аварії. Понад 260 тисяч чернігівців постраждали від вибуху на ЧАЕС, 251 населений пункт Приднісся опинився у зоні радіоактивного забруднення.

— Усе це сумні, тривожні й трагічні реалії сьогодення, — сказав під час відкриття меморіального знака «Пам'ять Чорнобиль» Президент України Леонід Кучма. — Корені їх — в попередньому способі нашого життя, а також у тому, що небачена до цієї катастрофи поспішала неправдою, дезінформацією про її причини, масштаби та наслідки. Однак нас врятував народ.

Леонід Кучма, відкриваючи меморіальний знак, зазначив, що той нагадуватиме всім про ту страшну квітневу бід, і стане символом віри та надії на краще майбутнє українського народу.

Цього самого дня Президент взяв участь у відкритті обласного онкологічного диспансеру, призначеного для лікування потерпілих від аварії на Чорнобильській АЕС.

Учора завершено офіційний візит Голови Верховної Ради України Олександра Мороза до Франції

У Міністерстві закордонних справ Французької Республіки відбулася бесіда Олександра Мороза, інших членів парламентської делегації з міністром-делегатом у європейських справах Франції М. Бар'є. Як стало відомо кореспонденту Укрінформу, мова йшла про необхідність врахування нових реалій у світовій і європейській політиці, зокрема існування України як незалежної держави, про належну оцінку її практичних рухів у напрямку стабілізації обстановки на європейському континенті, зміцнення миру і безпеки. Підкреслювалось, що для України неприйнятні методи тиску, односторонні вимоги без відповідних ефективних кроків назустріч.

Дякуємо, пане Кауфмане. І — до побачення!

Президент України Леонід Кучма зустрівся з Головою представництва Світового банку в Україні Даниелем Кауфманом. Зустріч відбулася у зв'язку з закінченням виконання Даниелем Кауфманом його повноважень в Україні.

Підкресливши, що Даниель Кауфман починав закладати добрі стосунки між Україною і Світовим банком, Леонід Кучма відзначив відданість Світового банку справі допомоги Україні в побудові сильної процвітаючої держави і подякував Голові представництва за виконану місію.

(Закінчення на 2-й стор.).

Постанова Верховної Ради України

Про рекомендації учасників парламентських слухань щодо десятої річниці Чорнобильської катастрофи

Верховна Рада України постановила:

1. Схвалити рекомендації учасників парламентських слухань щодо десятої річниці Чорнобильської катастрофи.
2. Кабінету міністрів України спільно з постійними комісіями Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи, з питань соціальної політики та праці, з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства, з питань ядерної політики та ядерної безпеки, з питань бюджету та іншими комісіями вжити відповідних заходів щодо їх реалізації.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ

м. Київ, 19 квітня 1996 року.

(Рекомендації учасників парламентських слухань
читайте на 5-й стор.).

Катастрофа — одна, версій — багато

Комісія з вивчення причин Чорнобильської катастрофи, створена рішенням уряду України, представила результати своїх розслідувань до Кабінету міністрів України.

Про це повідомив в Києві на прес-конференції, присвяченій десятирочковині Чорнобильської катастрофи, перший заступник міністра екології та ядерної безпеки України Олександр Смишляев.

За його словами, доповідь носить відкритий характер і після 1 травня її буде представлено громадськості.

О. Смишляев повідомив, що комісія створена з метою ще раз проаналізувати причини катастрофи з використанням нових матеріалів, які раніше були недоступні.

В ході роботи комісії було перевірено всі версії причин аварії, які висунуто за підсумками робіт попередніх комісій, повідомляє Інтерфакс-Україна.

Залишайтеся з нами! І ви не пошкодуєте. Передплатна ціна на друге півріччя зросла чисто символічно — вона становить 1 млн. 200 тис. крб. До того ж, ми єдина газета, яка виходить п'ять разів на тиждень і таким великим обсягом: вівторок, четвер, субота — 16 сторінок, середа, п'ятниця — 8 сторінок.

Індекс українського варіанта — 60955, російського — 60997.

«Голос України» можна передплатити в будь-якому поштовому відділенні.

Дякуємо, пане Кауфмане. І — до побачення!

(Початок на 1-й стор.).

Як повідомив керівник прес-служби Президента Дмитро Марков, під час зустрічі Даниель Кауфман поінформував про основні напрями діяльності Світового банку в Україні, зазначивши, що в даний час він впроваджує у життя 30 проектів. На думку Леоніда Кучми, найважливішими серед них є проекти підтримки структурної перебудови енергетичного сектора і, насамперед, вугільної промисловості. Було повідомлено, що через кілька тижнів Рада директорів Світового банку затвердить плінний проект допомоги вугільній промисловості.

Зустрілися два міністри

Учора міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко зустрівся з міністром оборони Польщі Станіславом Добжанським і членами делегації польського військового відомства, котра перебувала в Україні. Відбулася розмова з питань, що становлять обоюсторонній інтерес.

Наш біль стає інтернаціональним

Учора голова Комісії з питань Чорнобильської катастрофи Володимир Яценко зустрівся із президентом делегації Європарламенту, у відносинах з Україною, Молдовою та Білорусією Елізабет Шрьодтер. Були обговорені питання міжнародної допомоги Україні у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Володимир Яценко зазначив, що фінансування залишається головною проблемою у захисті постраждалих від Чорнобильської катастрофи. Україні нині потрібно 400 трильйонів карбованців, аби переселити людей із зараженої зони, надати їм медичну та соціальну допомогу, нейтралізувати радіаційне опромінювання поблизу Чорнобиля. Але наша держава може виділити з бюджету лише 39 відсотків цієї суми.

Проте, підкреслив голова комісії, гуманітарна допомога не розв'язує наших проблем. Ми зацікавлені у співпраці з міжнародними організаціями, які розуміють, що Чорнобиль — справа інтернаціональна. Тридцятикілометрову зону навколо ЧАЕС потрібно поставити на службу світовій науці, а не робити її своєрідною «чорною діркою», яка споживає багатство України, вважає Володимир Яценко.

Елізабет Шрьодтер висловила свою підтримку Україні у нелегкій справі ліквідації наслідків Чорнобильської аварії та зазначив, що жодна країна світу не змогла б розв'язати ці проблеми самостійно. Тому Європарламент вважає їх інтернаціональними.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення В.Чеброва головою Державного комітету України по використанню ядерної енергії

Призначити ЧЕБРОВА Віктора Дмитровича головою Державного комітету України по використанню ядерної енергії.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ,
24 квітня 1996 року.

ЧЕБРОВ Віктор Дмитрович голова Державного комітету України по використанню ядерної енергії

Народився 18 червня 1950 р. в с.Макарово Мантурівського району Котлемської області.

Закінчив Московський енергетичний інститут по спеціальності «Атомні електричні станції» у 1976 році.

З 1976 по 1986 рр. пройшов шлях від інженера до заступника головного інженера Курської АЕС. У 1986—1989 рр. працював начальником інспекції на Чорнобильській АЕС. У 1989—1992 рр. — державний інспектор окружної інспекції Держатомнагляду України.

Згодом — начальник науково-технічного управління «Укратоенергопроект», а з 1993 р. — начальник науково-технічного управління Держкомітету України по використанню ядерної енергії.

Одружений. Виховує двох дітей.

Прес-служба Президента України.

Народ люблять усі, але через призму власного проекту Конституції

Денне і вечірнє
засідання 24 квітня

Дебати, які розгорнулися довкола майбутньої Конституції, свідчать скоріше про політичний, аніж про правовий підхід до обговорюваної теми. Депутати насамперед намагалися з'ясувати, хто з них «святіший від Папи Римського» і хто більше любить народ, рекламуючи водночас наявні проєкти Основного Закону, розроблені їхніми соратниками. До речі, з цього приводу дуже влучно висловився у своєму виступі народний депутат, член Республіканської партії Левко Грохивський: «Можна було б вимагувати будь-яку привабливу картину майбутнього і сьогоднішнього, спонукаючи людей казковим життям, ... але все це буде утопією, бо зумовлене боротьбою за владу».

Отож недаремно ще один депутат від УРП, Володимир Черемис, у ході обговорення підкреслює: «Поza всяким сумнівом є всі можливості знайти порозуміння в погоджувальній комісії і в цьому залі, і є реальні можливості знайти триста голосів для прийняття конституційного рішення. Є всі можливості знайти консенсус і щодо поділу влади, повноважень Президента, парламенту, уряду, щодо незалежності судів».

На його думку, узгодження проєкту Основного Закону можливе лише у Верховній Раді, як і його затвердження. Альтернативою — референдум, якого активно домагаються чомусь як Адміністрація Президента, так і представники Комуністичної партії. Водночас результати референ-

думу передбачити важко, бо у різних регіонах можуть бути різні результати, а відтак дехто отримає змогу розгойдувати державницький човен.

На жаль, часто-густо виступи представників різних політичних угруповань нагадували діалог глухого й сліпого.

Так, скажімо, Іван Білас (депутатська група «Реформи»), як у старі добрі часи, зачитував лист своїх виборців, в якому говориться: «У разі неприйняття до середини травня конституційного більшістю Основного Закону держави підтримуємо проведення у місячний термін референдуму із затвердження Конституції».

Представники однієї фракції, а саме — КПУ, в намаганні будь-що подолати своїх політичних опонентів, використовують у виступах навіть різні цифри. Зокрема, Петро Цибенко, відстоюючи проєкт Конституції, розроблений Компартією України, заявив, що на підтримку референдуму з основних положень Конституції «є голоси більше 2 мільйонів виборців». Однак уже наступний виступ — Людмила Пасечної — змусив засумніватися в правдивості такої підтримки: «Президент наполягає на терміновому прийнятті Конституції, оскільки нібито в усіх областях її розглядали і ухвалили. Адже так рапортують глави держадміністрацій за наперед підготовленими зраз-

ками. А де ж, цікаво, проживають більше 3 мільйонів громадян, наших співвітчизників, що вимагають проведення загальноукраїнського референдуму з основних питань Конституції до її прийняття? Погодьтеся, різниця в один мільйон громадян, яка пролунала у виступах комуністів, про щось та говорить».

Дебати на цьому не закінчуються, вони триватимуть і далі, але, на мій погляд, вони поки що безплідні, свідчать лише про одне: конструктивна робота над проєктом Основного Закону почнеться лише тоді, коли будуть відкинуті ідеологічні шори, а головними аргументами стануть правничі терміни і норми.

Схоже, дискусійний запал завадив після обідньої перерви зосередитися на практичному законопроекті, і над проєктом Закону «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про прокуратуру» декому також удалося підняти політичний прапор, а відтак він не набрав необхідної кількості голосів.

Триувальні часи видавалися, що подібна доля очікує і проєкт Закону «Про внесення змін та доповнень до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Були пропозиції і про те, щоб перевести його слухання на 5 травня. Однак, Верховна Рада прийняла цей закон у другому читанні.

Володимир КОРОЛЮК.

Шапку носити — це справа десята

Робота почалася з «розминки» — оголошення депутатських запитів, пропозицій. Народний депутат заступник голови Спілки офіцерів України Іван Білас запропонував колегам-парламентаріям вшанувати хвилинною мовчанням пам'ять провідника національно-визвольної боротьби чеченського народу Джохара Дудаєва. Але не всі колеги-парламентарі підтримали цю пропозицію. Мабуть, декому

Ранкове засідання 25 квітня

вона видавалася навіть жартом, бо регіт, який схолихнув за, якось не сприймався за ідейні переконання, навіть дуже принципові: усе-таки йдеться про смерть...

Потім депутати продовжили традиційну в останні дні тему — обговорення проєкту Конституції. Як і під час попередніх пленарних засідань, залежно від партійної належності чи ідеоло-

гічної орієнтації промовця проєкт Основного Закону одержував відповідні епітети: буржуазного, націоналістичного, шкідливого; національного, прогресивного, демократичного. За словами одних — Конституція потрібна народам, за словами інших — такий варіант задовольняє тільки буржуа і... кримінальних авторитетів. Хтось посилався на думку виборців,

хтось на оцінку «найпопулярнішої в Україні газети «Горька правда», а заступник голови Спілки радянських офіцерів В. Шестаков закликав колег напружити мізки: бо «голова для того, щоб думати. Шапку носити — це справа десята».

І справді, голова, тим більше депутатська, — вкрай необхідний робочий орган для обговорення, доопрацювання і прийняття нової Конституції.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Заява фракції «Селянська партія України»

«Про ставлення до конституційного процесу»

Усвідомлюючи всі складності політичного процесу в нашій державі,

— відстоюючи інтереси селян та всіх громадян України,
— розуміючи необхідність прискорення прийняття Конституції України для стабілізації політичного та економічного становища,
— враховуючи численні політичні спекуляції навколо позиції фракції «Селянська партія України»,

— прагнучи досягти взаєморозуміння та злагоди у Верховній Раді України,
фракція «Селянська партія України» заявляє:

1. Конституція України повинна бути прийнята Верховною Радою України на основі політичного компромісу.
2. Фракція не підтримує намагання певних політичних сил заблокувати участь у конституційному процесі фракції комуністів, зробити антикомунізм своєю ідеологією.
3. Народні депутати України, члени фракції «Селянська партія України» вважають за можливе

прийняти за основу для узгодження позицій різних політичних сил у Верховній Раді України проєкт Конституції, підготовлений Конституційною комісією та переданий на розгляд Верховної Ради.

4. Фракція бере участь у роботі десяти фракцій та депутатських груп з узгодження позицій з концептуальних положень проєкту Конституції, запропонованого Конституційною комісією, і вважає, що в цій роботі повинні брати участь всі політичні сили.

5. Запропонований Конституційною комісією проєкт Конституції має численні недоліки принципового характеру, зокрема:

— намагання створити командно-адміністративну систему державного управління під гаслами правової та демократичної держави;
— підміна органів місцевого самоврядування державно-адміністративними органами та створення паралельних систем виконавчої влади;
— невизначеність повноважень гілок влади щодо волюнтаризму, розпорядження суспільною (держав-

ною) власністю та використання її;

— недосконалість судово-правової системи.

6. Запропонований проєкт Конституції може бути прийнятий у першому читанні тільки після його доопрацювання та узгодження між фракціями і депутатськими групами. Для цього треба створити спеціальну погоджувальну комісію Верховної Ради України за участю всіх депутатських груп і фракцій на пропорційній основі представництва.

7. Саме цей доопрацьований проєкт Конституції і має бути внесено на розгляд Верховної Ради України в першому читанні.

8. Фракція «Селянська партія України» підтверджує готовність до плідної та конструктивної роботи в цій комісії та звертається до всіх депутатів Верховної Ради України із закликом «об'єднати зусилля на шляху досягнення злагоди в суспільстві та прийняття справді демократичної Конституції України».

За дорученням депутатів
голова фракції
Сергій ДОБІГАНЬ.

Чорнобильські пільги — досягнення чи непорозуміння?

Неювілейні нотатки

витрат на санаторно-курортне лікування та відпочинку здійснюється виключно за рахунок коштів Чорнобильського фонду. А тим часом в усіх положеннях профспілок і Фонду соціального страхування зазначається, що їхнім основним обов'язком є забезпечення трудящих та їхніх сімей санаторно-курортним лікуванням та відпочинком.

Постая питання стосовно потерпілих, які працюють на підприємствах з які здебільшого є членами профспілок: чому від них і їхніх дітей відвернулася і профспілка, і Фонд соціального страхування? Чому їхнє санаторно-курортне лікування чи відпочинок повинні оплачуватися лише з Чорнобильського фонду?

Що робиться для того, щоб усе було справедливо? Після ретельних перевірок фактів необурованого отримання повсякденних учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС працівниками таких організацій, як Київське відділення Української трест «Укрпромспецбуд», Київська міська рада профспілок, Федерація профспілок України, Міністерство соціального захисту України, до Генеральної прокуратури України направлено подання. Минуло вже більше двох років, а результатів нема. Отже, явні лжеліквідації продовжують отримувати компенсації і користуватися пільгами.

Є багато прикладів, коли пенсії осіб, побувавши у Чорнобильському кількі годин, через деякий час раптом ставали «учасниками ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС». А медичні установи, експертні ради, медико-соціальні експертні комісії потім встановлювали зв'язок їхніх захворювань чи інвалідності з Чорнобильською катастрофою. Бувало, що люди проживають на території, яка за радіаційними показниками не належить навіть до четвертої зони небезпеки, але і в них інвалідність пов'язують із Чорнобильською катастрофою.

Внаслідок цього тисячі осіб отримують незаслужені пільги й компенсації, такі самі (а за пенсійним забезпеченням — значно більші), як пожежники, шахтарі, метробудівці, військовослужбовці, працівники атомної станції, які брали безпосередню участь у ліквідації наслідків аварії і тривалий час перебували у самому її центрі — на атомній станції. Ці люди отримали великі дози опромінення, справді втратили своє здоров'я і потребують усілякої підтримки та допомоги.

Ейфорія від одержання пільг, компенсацій, пенсій у великих розмірах, безплатного автомобіля «Таврія» (вартість до 1,0 м.р.в.крб.) за надзвичайно легкої процедури встановлення зв'язку захворювання чи інвалідності з Чорнобильською катастрофою охопила майже все населення. Але в першу чергу медичних працівників, керівників підприємств, організацій і установ, селищних, районних і обласних Рад, виконкомів, працівників апарату міст, відомств, Кабінету міністрів та інших органів державної влади.

І якби керівництво Кабінету міністрів України, держадміністрацій і інших органів влади визнало, що у них

на відповідальних посадах працюють саме інваліди з втратою професійної працездатності на 70—90 відсотків, то, мабуть, знайшло б цим людям роботу під силу, з меншою відповідальністю і нижньою оплатою.

Проте змушені наводити інші приклади, коли люди взагалі не були в зоні відлучення і не мають права на категорію учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, але визнані інвалідами-чорнобильцями за такими діагнозами: перистистий гепатит, хронічний панкреатит, еластичний коліт, вегетосудинна дистонія, стенокардія напруги, гіпертонічна хвороба тощо. Всі ці захворювання має більшість населення у віці після 45 — 50 років.

Уряд України неодноразово доручав Міністерству охорони здоров'я переглянути існуючу практику встановлення зв'язку захворювання та інвалідності з Чорнобильською катастрофою, обов'язково направляти на підприємства, в організації та установи висновки медико-соціальних експертних комісій щодо використання праці інвалідів.

Разом з тим, до цього часу не переглянуто підхід до діючого порядку встановлення зв'язку захворювання та інвалідності з Чорнобильською катастрофою. Безпідставне встановлення такого зв'язку породжує справедливі обурення і скарги громадян.

Що стосується великих розмірів пенсій особам, які короткий час перебували у зоні відлучення, але не в епіцентрі аварії (третья зона небезпеки), нас узагалі дивує позиція Мінсоцзахисту населення.

Є багато випадків, коли громадянин подає у райсобез 2, 3, 4 і більше довідок про зарплатну плату в зоні відлучення і всі вони різні. Невже ці довідки не викликають підозри, яка з них правильна та чи є людина взагалі учасником ліквідації наслідків аварії? Чи може вона одержувати таку велику пенсію (50, 80, 90 і більше мільйонів карбованців на місяць) за один або кілька днів перебування в зоні?

Стаття 54 закону справді дозволяє особам, які хоч один день перебували в зоні відлучення і визнані інвалідами-чорнобильцями, зазначати у довідках зарплаток за цей день п'ять різні доплати, надурочні, а в багатьох випадках і приписки, які допущаються на підприємствах. Це дає змогу одержувати пенсію значно більших розмірів, ніж громадянин, які на ліквідації наслідків аварії пропрацювали місяць, рік або й кілька років.

Хіба це справедливо? Та можливість для поліпшення соціального захисту населення, яке справді постраждало внаслідок Чорнобильської катастрофи, є. Потрібно лише навести лад у визначенні статусу потерпілих, встановленні зв'язку інвалідності з Чорнобильською катастрофою, у визначенні розміру пенсій, фінансуванні санаторно-курортного лікування та оздоровленні потерпілих дорослих і дітей.

Микола КОРЖ,
начальник управління пільг і компенсацій Мінчорнобиля України.

Тривожний фон Волині

З А ДАНИМИ Волинського центру гідрометеорології, радіаційний фон у перші дні після аварії на Чорнобильській АЕС у селищах Маневичі та Любешів досягав максимальної величини — від 700 до 3000 мікрорентгенів за годину. Рівень гамма-фону в кількох полевих районах Волині був досить високим. Але протягом трьох років об'єктивну інформацію про радіаційний стан на території області приховували від населення. Тодішні владні структури Волині вважали, що про це ... соромно говорити.

— Лише в серпні 1990 року Радою Міністрів України було прийнято розпорядження про додаткове включення 132 населених пунктів Волині до переліку тих, що знаходилися в радіоактивного забруднення внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, — розповів начальник управління у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС Волинської обласної держадміністрації Іван Фурія. А через рік села Галущин і Прилисе Маневичького району віднесли до зони безумовного (обов'язкового) відселення. У цьому районі забруднено понад 80 відсотків території. А це — 55 населених пунктів із 71, в яких мешкає 43 тисячі жителів, серед них 13 тисяч дітей. А всього в області нині проживає 157369 осіб, що потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи, населені пункти Камінь-Каширський, Любешівський та Маневичького районів визнано радіоактивно забрудненими. Що ж практично зроблено для соціального захисту людей?

Так, за рахунок коштів Чорнобильського фонду на Волині введено в експлуатацію 12 закладів охорони здоров'я, 12 шкіл, 5 шкільних їдальень, у 25 школах проведено добудову класних кімнат, у 28 — реконструкцію і добудову їдальень, зведено житла 15270 квадратних метрів, водопровідів 140,9 кілометрів, майже 27 кілометрів підвідних газопроводів. За кошти Мінчорнобиля в селі Грем'ячів Київського району побудовано санаторій матері і дитини.

Обласною регіональною програмою ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту потерпілих громадян на 1996 — 2000 роки на будівництво об'єктів передбачається виділити понад 10 трільйонів карбованців, — ділиться планами Іван Фурія. — Завдяки чому в області буде введено в експлуатацію ще 13 шкіл на 3400 учнівських місць, 15 шкільних їдальень, 18 об'єктів охорони здоров'я, 175 кілометрів підвідних газопроводів та інші. Справді, чимало зроблено для поліпшення соціальних умов, зміцнення матеріальної бази закладів охорони здоров'я, освітлення їх сучасним обладнанням. Але стан здоров'я людей з кожним роком делюїрише, зростає кількість інвалідів. Як свідчить статистика, рівень захворюваності жителів Волині вищий, ніж середній в Україні, на 7,3 відсотка. Можливо, однією з причин тривожного становища є те, що майже на чотири роки пізніше, ніж слід було, населені пункти Волині офіційно віднесли до тих, що потерпіли від аварії на Чорнобильській АЕС. Тепер за це доводиться платити здоров'ям людей.

Богдан БЕРЕКЕТА,
Волинська область.

Європарламент — з симпатією

ЄВРОПАРАМЕНТ уособлює собою «п'ятинадцять європейських країн. На запрошення його Комісії у зв'язках з Україною, Молдовою та Росією (очолює її депутат від Федеративної Республіки Німеччина Елізабет Шрьодтер) делегація українських парламентаріїв побудала з об'єднаним робочим візитом на спеціальну засідання, яке відбувалося у Страсбурзі в Палаці Європи.

Виступаючи на цьому засіданні, Елізабет Шрьодтер, зокрема, зазначила, що Україні не можна залишити на одиниці з проблемами ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. І що історична місія Європарламенту — це бути осторож цього.

Українські парламентарії розповіли членам Європарламенту про стан справ щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, а також відповіли на ряд питань. З обговорюваного питання було прийнято ініціативу українськими парламентаріями Дек-

ларадію, у якій зазначено ключові проблеми щодо закриття станції, безпеки саркофага: «Аварія на ЧАЕС — велике воєнне подія. Саме тому міжнародна спільнота не має права збунтувати про те, що Чорнобиль — це не вчора, а, на жаль, і сьогодні, і завтра людство».

Серед членів Європарламенту, котрі перші підтримали ініціативу українських парламентаріїв, — Елізабет Шрьодтер, Жерар Ботті, Віллі Горла, Еріка Манія (Німеччина), Катерин Люмєр (Франція), Жюліана Бюлджер-Куак (Нідер-

ланди), Ален Мак-Каррі (Великобританія), Петер Марсет Кампос (Іспанія) та ряд інших.

Українська парламентська делегація разом із членами Європейського Парламенту розглянула також питання економічної ситуації в Україні. Передусім, мова йшла про рівень інфляції, розвиток науки і сільськогосподарства та приватизацію земель, перспективу зовнішньої торгівлі.

Члени Європейського Парламенту вочоюють в Україні партнерів для гармонізованого до-попнення нової європейської спільноти. Однак це може ста-

тися за умови нашої активної роботи як у галузі політики, так і в галузі економіки, науки, культури, медицини, спорту. Шлях до європейської рокину слід завойовувати конкурентоспроможною продукцією, високими технологіями тощо. Отже, необхідно швидше здійснювати в Україні структурну перебудову, добиватися зростання всіх галузей народного господарства, віддавати пріоритети науці.

Іван КІРИМОВ,
народний депутат України,
член парламентської делегації
України.

У номер

Чорнобиль

Житомир

У біді нас виручать

У відзначенні сумних роковин Чорнобильської трагедії разом із жителями бере участь представницька делегація з Японії, яка прибула вчора. Посланці асоціації допомоги жертвам Чорнобильського району Тюбу прибули не з порожніми руками. Серед подарунків — сучасна діагностична камера та гастрономічно загальною вартістю шість тисяч доларів.

У планах візиту — ознайомлення з ситуацією в Народицькому районі, зустріч в обласній дитячій лікарні, якою «Чорнобиль — Тюбу» опікується вже п'ять років. А ще — поїздка в Зеремлю Бараньського району, де живуть люди із зони відселення. Сюди японці планують цього року доставити обладнання для сільської амбулаторії.

Київ

Пам'ятна монета

Національний банк України з 25 квітня 1996 року випустив в обіг дві пам'ятні монети «10-річчя Чорнобильської катастрофи» номіналом 2 мільйони карбованців і 200 000 карбованців.

Монета номіналом 2 мільйони карбованців виготовлена із срібла 925 проби, вага дорожчого металу у чистоті 31,1 г. Діаметр монети 38,61 мм, тираж 10000 штук.

Монета номіналом 200 000 карбованців виготовлена із мідно-нікелевого сплаву. Діаметр монети 33 мм, тираж 250000 штук, — повідомляє прес-служба Нацбанку України.

Автори дизайну: художники Олександр Івахненко і Сергій Міненко, скульптори Роберт Котовський і Марія Поддубова.

Увесь прибуток, одержаний від реалізації монет, буде направлено на фінансування заходів по ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Запоріжжя

Набридло проситися у прийми

Близько десяти тисяч гектарів цукрових буряків буде висіяно нинішньої весни у Запорізькій області. До збільшення посівних площ під цю «валютну» культуру господарників змушує фінансова скрута. Але, оскільки за переробку кориселюди на заводах Дніпропетровщини, Кіровоградщини та інших сусідніх областей доводиться чимало втрачати не лише цукру, а й грошей, то селяни області порушили питання перед обласним керівництвом про необхідність будівництва власних цукрозаводів.

І ось справи зрушилися з місця — в агрофірмі імені Шевченка, що в Мелітопольському районі, розпочалося спорудження першого в Запорізькій області цукрового заводу. Є надія, що восени завод запрацює. І хоча його потужність невелика — 3 тисяч тонн, але, господарствам, зокрема трьох районів Приазов'я, не треба боятися «їти в прийми» хтось куди.

Нині готують проєкту документу на будівництво ще одного цукрозаводу в селищі Степногірське.

Одеса

Вони найбільше потребують допомоги

Низку заходів у зв'язку з десятою річницею аварії на Чорнобильській АЕС проводять у ці дні в Одесі. Аби забезпечити їх фінансово, мер міста Едуард Гурнів видав розпорядження, яким на ці цілі з позабюджетного фонду виділено близько 4 мільярдів карбованців. Більша частка коштів піде на матеріальну допомогу інвалідам-чорнобильцям та на імунологічне обстеження дітей — чорнобильців. Гроші виділено й на проектування та встановлення монумента «Пам'яті Чорнобильця» та для проведення легковажних пробігів.

Футбол

У гостях, наче вдома, грають «Ворскла» і «Динамо-2»

Першість України. Перша ліга. 29 тур: Скала — Ратуща — 4:0. Ларин, 7. Гуменик, 9. Якимиченко, 15 з пенальті. Мазур, 21. Закарпаття — Динамо-2 — 2:3. Косутин, 30. Мартиненко, 63 з пенальті. Доенко, 9. Слюсар, 23. Зав'ялов, 86. Буковина — Дніпро — 2:0. Білоус, 9. Філімонов, 71. Кристал — Ворскла — 0:1. Богатир, 50. Хімік (Св) — Нафтохімік — 2:0. Подторак, 57. Мор, 59. Сушко (Св) на 75 хв, не забив пенальті. Металіст — Поліграфтехніка — 0:1. Лапідус, 7. Нафтовик — Шахтар — 2:0. Чонош-вещ, 2. Задорожний, 17. Явір — Сталь — 2:1. Любимов, 73 з пенальті. Захар'як, 77 — Пагоніков, 30 з пенальті. Поділля — ФК Львів — 0:0. Хімік (Ж) — Верес — 0:2. Українець, 27. Шинш, 87.

Першу перемогу в другому колі нарешті відсвяткували футболісти стрийської «Скали». Причому вони розгромили іншого аутсайдера — «Ратущу» — всього за двадцять хвилин. Але цю перемогу не змінила турнірного положення «Скали». А ось кожну перемога для команди, що входить до лідируючої групи, на вагу золота. І хоча «Ворскла» намагається триматися на со-

Життя перемагає

Днями у приміщенні посольства Чеської Республіки в Україні за сприяння благодійного фонду Марії Приймаченко та Фонду сприяння розвитку мистецтва України відкрито виставку воїстину народної художниці.

Яскраві, барвисті квіти, казкові птахи, міфічні звірі на полотнах художниці символізують життєву виразність, дух народу. За допомогою кольору і пластики майярка примушує замислитися усіх нас — звідки ми. Мистецтвознавці стверджують, що Марії Приймаченко притаманні символи, образи світів і ясн, перспективні й оптимістичні...

Художниця, яка й нині мешкає неподалік «брудної» зони, володіючи могутнім інтуїтивним даром мистця, можливо, передбачала страшний деформацій природи. Світ її картин добрий, натівний, величний, часом грізний, але однаково беззаставний і крикий перед бідою. І все-таки творчість Марії Приймаченко, викоди-

Який він, мій світ?

У ГАЛЕРЕЇ мистецтва міського центру «Славутич» недільного поминального дня відкрилася виставка конкурсних робіт учнів художніх шкіл та художніх відділень столичних шкіл мистецтва під назвою «Мій світ».

За умовами конкурсу екологічна проблема була у центрі уваги юних художників. І, звичайно, чорнобильська біда домінувала у творчих дитячих роздумах. Жалючим боєм відгукуються в душах небайдужих ітакіх спалах червоного полум'я і обпалені крила лелеки з роботи Анарії Шаєра «Аварія на станції». Глибокою співзвучі та глумним стражданням замишляють у пам'яті образ, створений Жеєно Корнієнко в картині «На лікарняному». Скільки допитливої ніжності у спостереженні юних авторів! Відчуваючи себе часткою природи, вони уважно придивляються до всього живого: до краплинки дощу на листочку з равачком (керамічна робота Олі Мурги «Дощик»), до звичайної сонячної кулябоби, яка пробиває собі шлях крізь товщу залашків сучасного «цивілізованого» міста (робота Анарії Гоголевої «До життя»), і до братів наших менших («Самотній у місті» Зінов'єв Наталі). Чимало на виставці представлено й колективних робіт. І всіх їх поєднує безмежне добро, щире улюблення за рідну Землю, її сучасне та майбутнє.

Людмила КРИШЕНЬ.
Фото Миколи КУТНЯХОВА.

сана на тисячолітніх традиціях народного мистецтва й міфології, зміцнює нас духовно й морально і всеяке надію на те, що попри все життя перемагає.

Алла РОМАНЧУК.

На фото Олександра КЛИМЕНКА: посол Чеської Республіки в Україні пан Павел Маша, народний депутат Микола Жудинський, Іван Драч, Федір Приймаченко (син художниці) та Дмитро Гнатюк під час відкриття виставки.

Книга-ін'єкція, або Щеплення проти відомчої брехні

На пам'ятнику-саркофазі в місті Хіросіма написано: «Світ спокійно, починає не повторитися». Чи діджуть боляй наші онуки такого напису в місті Прип'яті?

Це — з книги Любові Ковалевської «Чорнобиль-ДСП» (К.: Абрис), написаної приїзтською журналісткою, котра, довго вивчаючи ЧАЕСівські справи, за місяць до Чорнобильської катастрофи опублікувала в «Літературній Україні» статтю-застереження. Трагічне справдження її інтуїції лише додало люти до днішнім можновладцям — усім засобам масової інформації було заборонено публікувати матеріали Л. Ковалевської.

Вона мовчала майже десять років — писала книгу. А вирок книги такий: «Потрібна дезактивація держави». Бо у нас немає закону про відповідальність держави перед людиною».

Книга ріясні витягами з документів під різними грифами секретності. Імена деяких людей, що передавали їй приховану інформацію, вона не наважується назвати й до сьогодні — відомча помста не має терміну задоволення.

Л. Ковалевська зіставляє ці документи — офіційні повідомлення, накази, інструкції, доповідні, звіти — з магнітозаписами розпові-

дей посадовців і спеціалістів, учасників і очевидців. І з того зіставлення постає моторошна примара Брехні, котру державні мужи припинили на сторожі найжидливішого злочину. Ратом бачимо, як під гаслом «Берегти людей!» тисячам свідомо вкорочували здоров'я: як створювали нормативи «безпечні», що, по суті, є експериментуванням над людьми; як і з якої «цегли» будували міфи про «нормальне життя» на уражених територіях; як фальсифікували результати медичних оглядів.

Зрештою, автори укладся ще й вибратися з виру прагматичних констатацій на плни філософських узагальнень. Головне з них: у Чорнобильі сталася не аварія, а катастрофа. Наслідки аварії можна ліквідувати. Наслідки катастрофи залишаються на завжди. І оскільки маємо наслідки катастрофічності — «чесніше говорити не про їхню ліквідацію, а про те, як звести ці наслідки до мінімуму, що, наприклад, і зробили японці після атомного бомбардування Хіросіми та Нагасакі». Але то вже була ідеологія не окремого журналіста, а цілого уряду.

Костянтин РОДИК,
культурологічна асоціація МІАУ-культ.

ЧОРНОБИЛЬ-ОЧИМА ДІТЕЙ!

МАЛЮНКИ ВИКОНАНІ ІЗОСТУДІЇ
ЦЕНТРУ ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА
«ШЕВЧЕНКІВЕЦЬ»
ПЕРШОЇ ГРУПИ ПІДАТ ДІЛЯ МАЛЮВАННЯ

У столичному Будинку вчених Національної академії наук відбулася виставка дитячого малюнка «Чорнобиль — очима дітей». Тут було представлено роботи вихованців ізоостудії Центру творчості дітей та юнацтва «Шевченківець».

Фото Володимира РЕПКА (Укрінформ).

Ярослав СЕРГІЄНКО.

РЕКОМЕНДАЦІЇ учасників парламентських слухань ПРО ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

Учасники парламентських слухань, розглянувши хід виконання програм щодо ліквідації та мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи за десять років, а також медичні, соціальні, екологічні, економічні та інші проблеми, породжені цією катастрофою, відзначають, що в Україні створено державну систему вирішення зазначених проблем.

Світлове співтовариство визнало аварію на Чорнобильській АЕС як катастрофу планетарного масштабу. Під час аварії у навколишнє природне середовище було викинуто понад п'ятдесят мільйонів кюри радіоактивних елементів, внаслідок чого майже третина території України (загальною площею 175 тисяч квадратних кілометрів, з населенням 2,4 млн. чоловік) була радіаційно забруднена. Дарув в Україні проживає понад 340 тис. чоловік, які безпосередньо узяли участь у ліквідації аварії.

За десять років після аварії відселено із забруднених територій 142 тис. чоловік, збудовано квартир і будинків загальною площею 1223,3 тис. кв.м., створено структуру соціально-побутового призначення для переселенців із забруднених територій.

Соціальний захист усіх категорій населення, яке постраждало від катастрофи, і дослідження об'єкта «Укриття» і зони відлучення, реабілітація забруднених територій та інші проблеми потребують і сьогодні величезних фінансових витрат. До цього часу значна частина населення не відселена із зони безумовного (обов'язкового) відселення, затримуються виплати компенсацій учасникам ліквідації аварії та населенню, яке потерпіло внаслідок аварії, незначитно фінансується дитяче харчування в забруднених районах, не виконуються програми оздоровлення населення, насамперед дітей. В останні роки у зв'язку з погіршенням економічного стану в Україні скорочуються надходження коштів для виконання чорнобильських програм.

У 1992 році, наприклад, заплавані питома вата Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту населення в бюджеті України становила 15,4%, а в 1995 році — близько 6%. Реальне же виконання становило 7,5% у 1992 році і 5,8% — у 1995 році. Програма щодо соціального захисту населення, яке постраждало внаслідок Чорнобильської катастрофи, профінансована на 1996 рік лише на 39% від потреби.

Результати наукових досліджень, насамперед у галузі охорони здоров'я, не дають до цих пір однозначних відповідей на питання розвитку цілого ряду захворювань серед учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і населення, яке постраждало. В результаті не створено науково обгрунтованої програми щодо подолання медичних і соціально-психологічних наслідків аварії, встановлення надійних бар'єрів для захисту населення від дії всього комплексу шкідливих факторів, зокрема іонізуючого випромінювання.

Не прийнято остаточного рішення про долю об'єкта «Укриття». З боку розвинутих країн світу посилається тиск на Уряд України лише щодо закриття Чорнобильської АЕС без вирішення всього комплексу чорнобильських проблем.

На цьому фоні в Україні посилюється намагаючи скоротити чорнобильські програми, переглянути зони радіаційного забруднення всупереч вимогам законів України і без достатнього наукового обгрунтування.

З метою забезпечення виконання програм мінімізації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та вирішення медичних, соціальних, екологічних, економічних проблем, які виникли внаслідок Чорнобильської катастрофи, підвищення ефективності використання коштів Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

фі і соціального захисту, рекомендацій Верховній Раді України:

1. Підтримати звернення парламентських організацій Республіки Білорусь, Російської Федерації і України до глав держав, міжнародних організацій, світової наукової громадськості, а також звернення до парламентів, глав держав і урядів країн Співдружності Незалежних Держав у зв'язку з десятиріччю Чорнобильської катастрофи.

2. З урахуванням пропозицій народних депутатів України і громадських організацій прийняти нову редакцію Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

3. При внесенні поправок до Закону України «Про Державний бюджет України на 1996 рік» передбачити адекватне фінансування заходів, пов'язаних з Чорнобильською катастрофою. Постійній Комісії Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи розробити відповідні пропозиції.

4. Усунути суперечності між законодавчими актами про пенсійне забезпечення, про інвалідів, про податкову політику та законами України про соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

5. Законодавчо скасувати пільги, надані окремим галузям промисловості, щодо сплати 12% податку з фонду заробітної плати.

6. Розглядати парламентські слухання як важливий засіб контролю за ходом виконання заходів і законів, спрямованих на подолання наслідків Чорнобильської катастрофи; Адміністрації Президента України.

Підтримати пропозиції міністерств, відомств та громадських об'єднань України щодо нагородження почесними відзнаками Президента України та присвоєння військовим і спеціальних звань активним учасникам ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Кабінету Міністрів України:

1. Затвердити Національну програму ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

2. Доручити Міністерству охорони здоров'я, Мінкобезпеки, Мінчорнобиль, Держкоматом, іншим міністерствам і відомствам України, базуючись на законах України, рекомендаціях і принципах Всесвітньої організації охорони здоров'я, інших міжнародних організацій розробити довгострокову Національну програму екологічного, соціально-економічного, медико-біологічного та радіаційного захисту населення України.

3. Налогодити постійний контроль за надходженням та використанням за цільовим призначенням коштів з Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту населення.

4. Підтримати дії Мінчорнобиль України щодо розробки та впровадження механізму вивчення досвідчених усіх категорій учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС і потерпілих у громадян, відносно яких не підтверджено їх статус.

5. Доручити міністерствам України у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, охорони здоров'я, соціального захисту разом з представниками громадських організацій розробити нове положення про державний Регістр України та Український військовий Регістр.

6. Розробити разом з відповідними організаціями Європи (МАГТЕ, ВОО та ін.) програму проведення навчальних семінарів, курсів, стажування спеціалістів медичних і юридичних закладів, а також з питань ядерної і радіаційної безпеки.

Забезпечити ділову участь України у міжнародних та регіональних програмах із зазначених тем.

7. Припинити практику ліквідації і скорочення медико-реабілітаційних

закладів для учасників ліквідації аварії на ЧАЕС і населення, яке постраждало внаслідок аварії.

Генеральній прокуратурі України:

1. Зробити висновки щодо порушень при використанні державного чорнобильського Фонду, які були встановлені перевіряючою комісією Кабінету Міністрів України і Головного контрольно-ревізійного управління Міністерства фінансів України.

2. Постійно здійснювати контроль за використанням коштів з Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту населення, а також виконання законів України, спрямованих на подолання наслідків Чорнобильської катастрофи;

Міністерству закордонних справ України;

1. Розповсюдити матеріали щодо Чорнобильської тематики, представленої Мінчорнобильом України;

Міністерству охорони здоров'я України, Академії медичних наук України:

1. Розробити надійну систему контролю, спрямовану на поліпшення умов життя та зменшення впливу шкідливих факторів на здоров'я людей, які мешкають на радіаційно забруднених територіях.

2. Налогодити роботу комісії по встановленню інвалідності та причинного зв'язку захворювання та інвалідності з роботами по ліквідації наслідків аварії, спрямувати наявні кадрові, матеріальні та фінансові ресурси на пріоритетні напрями, зокрема на збереження репродуктивного здоров'я громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

Міністерству соціального захисту населення України:

Розробити заходи щодо поліпшення становища інвалідів-чорнобильців, у тому числі й спеціальні заходи, спрямовані на соціальну реабілітацію та підтримку;

Міністерству України у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС:

1. Разом з обласними адміністраціями забезпечити у найкоротший термін переселення мешканців із зони обов'язкового відселення, зокрема сімей з дітьми. Підготувати пропозиції щодо створення належних умов життя для тих, хто не бажає переселитися з забруднених територій.

2. Підготувати пропозиції щодо реабілітації забруднених територій, поступового повернення їх у народне господарство.

3. Разом з Академією наук України розробити пропозиції щодо повернення зони відлучення в природу;

Міністерству охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України:

Разом з відповідними міністерствами, відомствами забезпечити розробку норм, правил, стандартів і ядерної безпеки щодо експлуатації атомних станцій і поводження з радіоактивними відходами;

Національній Академії наук України, Державному комітету України з питань науки і технологій:

1. З метою формування національної нормативної бази розробити нормативи з радіаційної безпеки і покладі від них норми, правила, стандарти.

2. Переробити фінансування і підтримку у проведенні наукових досліджень, спрямованих на подолання наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, на досягнення конкретних кінцевих результатів у найближчий час;

Обласним, Київській та Севастопольській міським Радам народних депутатів та державним адміністраціям:

Вивчити та проаналізувати разом з регіональними неурядовими чорнобильськими організаціями результати парламентських слухань у Верховній Раді України, розглянувши це питання на сесіях обласних Рад народних депутатів.

• Київ

Рука в руку з бізнесом

Успішно крокує новий чорнобильський проект американської гуманітарної організації

За шість років існування Фонду допомоги дітям Чорнобиль його засновники доктор Бенон Матвійський та його дружина Надія, вона й виконавчий директор, стали в Україні відомими людьми. Але не тільки завдяки таланту підприємництва. Не можна не визнати, що саме їх нічим стараннями здійснено 16 повітряних і 5 морських транспортних рейсів з медикаментами, обладнанням та спеціалізованою для лікування, де лікують ліквідаторів; переселенців, усіх, хто потерпів від чорнобильського лиха. Медпрепарати й техніка, а це більш як 966 тонн вантажу вартістю майже в 40 млн. доларів, передає Україні безплатно.

Черговий гуманітарний рейс здійснено напередодні скорботної дати 10-річчя трагедії Чорнобиль. Профінансовано його урядом США. Медикаменти вартістю в 1,3 млн. доларів прибули до Борисполя з Маастрихту. В проведенні цієї гуманітарної місії брали участь також компанії «Монсанто», «Фармація-Алджон» і «Медфарм». Велику частину благодійного вантажу становлять антибіотики та препарат «Алгістор», виготовлений з морських водоростей, здатний значно зменшити шкідливий вплив стронцію-90 (міститься в забруднених продуктах харчування).

Це якраз одна із складових допомоги, об'єднаною держсекретарем США Уорреном Крістофером під час його візиту до України в березні цього року, а також — початок нового проекту «Ініціатива з охорони здоров'я дітей і жінок» Фонду допомоги дітям Чорнобиль.

Розраховано проект на 10 років. Втілюватиметься за зведеної підтримки компанії «Монсанто» у Вінницькій, Луганській і Дніпропетровській областях.

• Запоріжжя

Десять років пройшли не марно...

Із заявою адміністрації виробничого об'єднання «Запорізька АЕС» щодо політики в сфері підготовки висококваліфікованого персоналу виступив в Енергодаті генеральний директор ЗАЕС Володимир Броніков.

— Ми бачимо, як деградує економіка, падає попит на кваліфіковану та елітну працю робітників й інженерно-технічного працівників, — зазначає він. — Ми задоволені, що працюють на нашу естабелі приходить молодь, яка віддає перевагу чіткої організованості і регламентованій роботі, а не неорганізованому дикуму ринку. Заради майбутнього нашої держави ми беремо на себе відповідальність за вирощування промислової еліти не лише для АЕС, а й для всієї країни. Ми вимушені не робити, розуміючи, що за нинішніх умов все більша відповідальність за забезпечення населення України електроенергією лягає на плечі колективу ЗАЕС. Ми маємо дбати про забезпечення утримання найбільшого в Європі атомного об'єкта, яке відповідає б світовим стандартам, щоб усе населення України було впевнене: 10 років не минули марно, Чорнобиль ніколи не повториться.

Відповідальність за навчання висококваліфікованої промислової еліти генеральний директор ЗАЕС взяв особисто на себе.

• Кіровоград

Стунонить у скронях атомний біль

Сумна річниця всепалатерної ядерної трагедії гірким болем відгукується не лише в серцях 20 тисяч членів обласної громадської організації «Союз Чорнобильців», а й у серцях тисяч мешканців Кіровоградщини, які теж прагнуть допомоги постраждалим. Днями в обласному центрі відбувся благодійний телемарафон, організований «Союзом Чорнобиль», управлінням у справах молоді обласного управління та обласною телерадіокомпанією. Кошти від нього підуть на допомогу хворим, ураженим радіацією, багатодітним сім'ям та чорнобильцям другої і третьої категорії.

Затра в обласній філармонії відбудеться концерт-реквієм, присвячений пам'яті жертв чорнобильської катастрофи. А потім учасники рушать хресним ходом до кафедрального собору, де пройде поминальна літургія. 26 квітня буде відкрито пам'ятник «Жертвам Чорнобиль».

SIEMENS NIXDORF

Персональные компьютеры Siemens Nixdorf

от ноутбука до высокопроизводительного сервера - соответствуют любым требованиям:

- ▶ надежности
- ▶ качества
- ▶ совместимости и
- ▶ эргономичного дизайна

Самые новые решения!
3 года гарантии!
Доступные цены!

Гармония и совершенство

Качество Siemens!

Siemens Nixdorf Osteuropa GmbH
Представительство в Украине
252054 Киев, ул. Воровского 27
тел. 2160948, факс 2446236

Наши партнеры:

"Символ ИКТ", г. Киев, т. 4983311
"Телехаус", г. Киев, т. 4523485
"SIS", г. Киев, т. 2191117
"Реноме", г. Ровно, т. 264455
"Inkosoft", г. Киев, т. 2764264
"Гранато", г. Киев, т. 4789434
"Телекомс", г. Мариуполь, т. 344157
"Кварц", г. Черкассы, т. 111455
"ИнПроКом", г. Днепропетровск, т. 474406
"Крейт", г. Кишинев, т. 447078

ТОЛЬКО ЛУЧШЕЕ!

Kraft Jacobs Suchard

Компания **Крафт Якобс Сухард**, лидер на европейском кондитерском рынке, развивает свою деятельность в Украине.

Крафт Якобс Сухард Украина расширяет сеть официальных дистрибуторов — приглашает к сотрудничеству фирмы и организации, специализирующиеся в сфере оптовой торговли. Минимальная партия — 10 тонн.

Крафт Якобс Сухард Украина предлагает к реализации черный шоколад "Корона", производства Тростинецкой шоколадной фабрики, а также другие шоколадные изделия компании.

"КОРОНА" это качественный, деликатный, нежный шоколад, натуральное сырье, новое имя на рынке сладостей, и поэтому — большие возможности для дистрибуторской деятельности.

За более детальной информацией по поводу дальнейшего сотрудничества с компанией **Крафт Якобс Сухард Украина** просим обращаться по телефону:
Киев: (050) 243 24 24,
(044) 293 91 56, 230 25 86

- ✓ дизельні агрегати ААА
- ✓ трансформатори, напівавтомати
- ✓ газогенератори, різакі, редуктори
- ✓ спецодяг та інвентар
- ✓ електроди та дроти

Постійно реалізуємо спеціальні
експрес-ціни 031, 111, АНВМ

- ✓ протипожежне знаряддя (вогнегасники, пожежний рукав)
  - ✓ інструмент (різакі, болгарки, вальний, слюсарний, електро та ін.)
- м. Київ, вул. Горького, 56, тел. /044/ 261-08-58, 261-51-11, 261-58-94
ім. Є.О.Патона, корпус 262, факс: 227-27-26

Открытое акционерное общество «Керченский металлургический комбинат» извещает

граждан Украины, работавших на этом предприятии в период с 1 июля 1989 по 1 сентября 1993 года, о том, что они могут обратиться в комиссию по продаже акций этого ОАО до 20 мая 1996 года с заявлением о приобретении акций на причитающуюся им долю в коллективной собственности комбината.

Кроме того, тот, кто работал на этом предприятии не менее одного календарного месяца в вышеуказанный период, имеет право на льготное вложение приватизационных имущественных сертификатов для приобретения акций ОАО «Керченский металлургический комбинат» до 20 мая 1996 года.

Обращаться по адресу: 334506, Автономная Республика Крым, Керчь, ул. В. Белки, 12, ОАО «Керченский металлургический комбинат», телефоны: 4-53-05, 4-74-70, 4-73-58.

**Автосалон
«АКАЦІЯ»**
50 автомобілів на вибір!
OPEL, DAEWOO — НОВІ!
BA3и, Ниви, Таврії,
іномарки, автопричепи,
автозапчастини.
Будь-яка форма оплати.
Можливий бартер.
Привіємо без вихідних.
Адреса: м.Київ (Дарниця),
вул.Бориспільська, 7,
Тел.: (044) 556-02-66,
факс: (044) 556-00-40

**ДЛЯ ДОМУ ТА ОФІСУ
НАЙКРАЩА
СТОЛЯРНА
ФУРНІТУРА**
петлі, клямки,
шпінгалети,
вентилятори,
замки та ін.
Гнучка система знижок
Фірма «ПЕРУН»
тел./факс: (044) 550-51-64

Практичні посібники
«Бухучет и налогообложение МП и СП»,
«Работа секретаря-референта в фирмах»
Можна придбати
у магазинах «Книжковий світ» (044) 219-26-17
або оптом у фірмі — (044) 519-25-89, 26504-36.

ООО «Ірча ЛТД» об'являє о своїй ліквідації. Претензії приймаються в течення одного місяця со дня вихода об'явлення. Тел.: (044) 441-12-57, 441-17-80.

Крапки недоречні. Потрібен лише рух уперед

ПІСАЯЗВТРА в Союзній Республіці Югославія національне свято. Чотири роки тому на учасницькому засіданні Скупщини СРЮ, в якій на той час залишалися депутати від Сербії та Чорногорії, проголошена Конституція нової держави.

З точки зору пересічного українця ставлення до СРЮ могло би бути (і подекуди було) неоднозначним. З одного боку — традиційні для українців симпатії до югославів, яких ми раніше не поділяли на сербів, боснійців чи хорватів, православних, мусульман чи католиків. Але з боку другого, коли і в СФРЮ, і в СРПР розпочалися процеси розпаду і республіки — «менші брати» — здобували незалежність, надто явно поступали паралелі між політикою Москви та Белграда стосовно останніх, надто подібними здавалися історичні шляхи України і, скажімо, Хорватії. Неприязливий образ метрополії, котра ніяк не бажала залишитися без впливу в колишніх володіннях, підкреслювала участь Югославської Народної Армії у створенні сепаратистської Сербської Країни в Хорватії, допомога Белграда самопроголошеній і ніким не визнаній Республіці Сербській у Боснії, підкреслювало оголошення економічного бойкоту з боку Белграда Словенії через заборону словенськими властями мітінгу сербів у Люблянці. Внаслідок допомоги СРЮ хорватський та боснійський сербам Рада Безпеки ООН застосувала проти неї санкції, і саме через це Україна не визнала чотирьох років тому швидко створену державу.

Тепер здається, що чотирирічний застій у двосторонніх відносинах

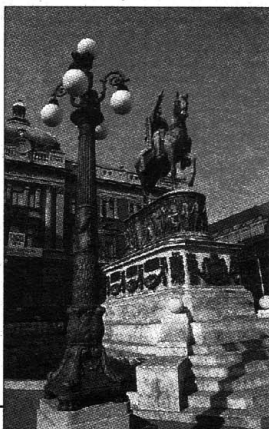
нах був штучним і неприродним, немов гробля в зовсім недоречному місці. До того ж, п'ять мільярдів доларів збитків, яких зазнала наша держава від приборкування югославів світовим співтовариством, сприяли певній солідарності України з Югославією. Гробою прорвало на початку нинішнього року: візиту до Белграда спочатку делегації МЗС України на чолі з Геннадієм Удовенком, потім — делегації Верховної Ради на чолі з Олександром Морозом уміти розтопили кригу, розв'язали руки дипломатам та підприємцям.

Досить радикальні зміни відбулися і в образі самої Югославії. З причин частково залежних, частково не залежних від Белграда, правляча в країні Соціалістична партія Сербії на чолі з пересіч-

ним політичним діячем Слободаном Мілошевичем (який за останні роки був для світу і «одіозним», і «підступним», і «блискучим політиком», і «великим митрополитом») провадить значно обережнішу політику щодо боснійських та хорватських сербів. «Під проводом Соцпартії Сербії та її голови Слободана Мілошевича сербському народові завдано найважчої поразки в його історії. Своїми зрадницькими діями влада здійснила злочин щодо тисяч загинувших та сотень тисяч біженців-сербів, які втратили свої домівки в Боснії та Сербській Країні» — такі думки можна почути тепер з уст лідерів югославської опозиції, радикальних правих партій. Шопарда, інкриминують соціалістам і гальмування приватизації, і зазіхання на свободу слова. А для сербських націоналістів є ще один привід для критики: це інформацією югославської преси, соціалісти мають намір надати права автономії області Косово, де 90 відсотків населення (близько 2 млн. чоловік) — етнічні албанці.

Ще щодо того «неприязливого образу метрополії», якого нині вже, власне, немає, про що свідчить і розвиток відносин СРЮ з іншими колишніми республіками СФРЮ. Крапки у стосунках югославських соціалістів та націоналістів буде розставлено восени, коли відбудуться вибори до федеральних органів влади, та на початку наступного року, після виборів у Сербії. Шодо відносин Югославії та України крапки недоречні потрібні лише невинний поступ уперед.

Анатолій МАРШИНОВСЬКИЙ.
На знімку: площа Республіки в Белграді.

На ярмарок до Києва — з усього світу

ВАЖКО підприємцям задоволити нішу на світовому ринку.

А українським і поготів. Бо, баче, нас це плутають то з Сербською Країною, то з Хорватією, то ще з якоюсь країною. Аби не плутали — треба, щоб добре пізнали. Частково цієї меті можуть слугувати міжнародні виставки.

Тому — хто як сприйняв візит Президента України Леоніда Кучми до Індонезії, а от українські фірми — організатори міжнародних виставок, приміром, Торговий дім «Україна — Америка», схвальною і надією. І господар дому Олександр Пашкевич, котрий з ярмарками об'їздив мало не весь світ, висловив подивання, що тепер вітчизняний товар знайде нарізний дорогу до Індонезії. Бо хоч виставка — найкоротший шлях на ринок, проте дорога до індонезійського прокладається два роки.

Хоча й це — не рекорд. Бо що до експозицій в Китаї та в Канаді переговори тривають уже три роки. Важко знайти ділового партнера. Розповідав пан Пашкевич, що, баче, присилають в Україну гору документів, проте далі цього справа не рушає.

Тому чи не краще й дешевше запитати до себе? Так. І на часі «Київський міжнародний ярмарок-96», що відбудеться 24—27 травня в Національному виставковому центрі. У трьох розділах експозиції — промислові товари, новітні технології та розробки в галузі науки і техніки; промислові споживчі товари; продукція харчової та переробної промисловості.

У ярмарку два призначення: щоб серйозний інвестор знайшов об'єкт, а отовкини — потрібний їм товар, адже в Україні виготовляється все і має ціну на світовому ринку.

Окрім наших товаровиробників, прибудуть гості з Об'єднаних Араб-

ських Еміратів, Чехії, Італії, Китаю, Туреччини, Угорщини, Німеччини тощо. Зокрема, ОАЕ, як пояснив керівник експоцентру з Шарджі Фасакхат Алі Хан, пропонують співпрацю з країнами Перської затоки у промисловій індустрії та в нафтовій галузі. Проте, одразу ж заважав гість, цей ринок — для конкурентоспроможних товаришів. Так що добре зауважити свої можливості, панове бажують торгувати з арабськими країнами, бо «шари» в Шарджі не буває!..

Буде й пресна копія: до нас ідуть підприємці з країн колишньої Югославії та Закавказзя. І промислова комплектація фірми «Рудна» з Белграда, грузинські вина та чай невдовзі знову «з'являться в Україні. (А от активність російських бізнесменів, на жаль, помітно знизилася.) Бо коли згасають війни — відроджується економіка. Тож торгуватися!

Людмила ФІСЮН.

Про кого говорять

Ширак круто змінив позицію

ПРЕЗИДЕНТ Франції Жак Ширак не стоїть на дивидентстві товариства. Шопарда, цього разу несподіванка з приємних.

«Закінчивши останню серію ядерних випробувань, Франція виявляє найбільшу активність для того, щоб забезпечити підписання всіма країнами майбутнього договору про повну заборону ядерних випробувань», — з цієї заяви Жака Ширака випливає, що його держава має намір виступити за «нульовий» варіант заборони ядерних випробувань, згід-

но з яким жодні досідаці такого роду здійснюватися не повинні.

Дивовижніше, що, закритий полігон у Тихому океані і завод з виробництва ядерних зарядів у Перлаїті, Франція випередила всі ядерні держави і стала першою країною, що не випускає речовин, які розщеплюються, для військових цілей. Таким чином Жак Ширак зламав стереотип «агресора», котрий створили для нього «зелені», і виступив як прихильник без'ядерного світу. Хоч би як там було, що звітку добре сприйняла світова громадськість.

Експрес-інтерв'ю

Банки стійкіші за президентів

БАНКІВСЬКА система першою реагує на найменші зміни в політичній кулі країни. А як відкинула зміна Президента на банківську систему Польщі? — поцікавилася в одного з найбільших банківів цієї держави, голови правління банківської «Кредитбанку» пан Станіслав ПАЦЮКА, який брав участь у презентації Київського міжнародного банку (КМБ).

— У Польщі до влади прийшли обрані нами люди і мало хто вважає їх комуністами, швидко — лібералами, людьми вільного ринку, ринкової економіки, об'єднані Європи тощо.

Тож банківська система взагалі не відрегулювала на цю політичну подію, бо вона рухає економіку.

Система розвивається. Вітчизняних банків ще не так багато, як хотілося б, а ось іноземних — достатньо, особливо німецьких. Тож сильна конкуренція. Тому ніколи озиратися назад. Що було, те не повернеться ніколи.

Життя підтвердило: ми обрали правильний шлях. На-

віщо ломитися у відчинені двері?..

Тут, в Україні, очолюваний мною «Кредитбанк» став одним із засновників Київського міжнародного банку. Хоча ми й не найбільші акціонери, але досвід маємо. У Польщі з колегами створили вже два приватних банки. Спочатку — Банк розвитку і експорту, пізніше — «Кредитбанк». До речі, починали з капіталу в три мільйони доларів, а тепер сума активів і пасивів «Кредитбанку» становить майже 80 млн.

Людмила НІКОЛАЙЧУК.

Хроніка. Факти. Події

• Казань

Чи буде в Чечні новий справжній лідер?

Радник президента Татарстану Рафіайль Хакімов не сумнівається в смерті Дудаєва. За його даними, у ніч з 21 на 22 квітня чеченський лідер мав зіткнутися з королем Мароком. Нині, азанчив радник Шаймієва, невідомо, з ким вести переговори, чи стане Зелихан Яндарбієв, проголошений «наступником» Дудаєва, справжнім лідером і чи не розпочнуться внутрішня боротьба за владу між польовими командирами.

• Омськ

Хуліган сумував за Радянським Союзом

Михайло Малоков, який учинив у середу в Омську громадсько-політичному центрі хуліганський напад на Михайла Горбачова, як з'ясувалося, безробітний і в жодній з політичних партій не перебуває. Під час слідства він заявив, що «хотів дати цім людям ляпас за те, що вона зробила з країною».

• Баку

Обстріляно пасажирський літак

Пасажирський літак Як-40 державного концерну «Азербайджанські авіалінії», що здійснював рейс за маршрутом Нафталан—Баку, було обстріляно над зоною вірмено-азербайджанського конфлікту. Жертв немає. Азербайджанська сторона покладе відповідальність за обстріл на вірменські збройні формування.

• Газа

До Ізраїлю ставляться терпиміше

Національна рада Палестини (НРП) погодилася внести зміни до статей палестинської хартії, які містять заклики до знищення єврейської держави і суперечать мирним домовленостям між ООП та Ізраїлем. За це рішення на 21-й спеціальній сесії палестинського парламенту, що проходить у Газі, проголосували сьогодні вночі 504 депутати, 54 виступили проти, 14 утрималися.

• Страсбург

Хорватія — у Раді Європи

Парламентська асамблея Ради Європи прийняла рішення рекомендувати комітету міністрів прийняти Хорватію повноправним членом цієї найавторитетнішої європейської організації.

У травні 1992 року Хорватія отримала статус спеціального гостя, а у вересні 1992 року подала заявку про вступ до Ради Європи, ставши незалежним сороковим членом Ради Європи. Прийняття Хорватії до Ради Європи, на думку Парламентської асамблеї, стабілізуватиме загальну ситуацію не лише в країні, але й у всьому регіоні.

Глава хорватського парламенту Влатко Павлетик, який виступив після висесення Парламентської асамблеї Ради Європи свого рішення, відзначив, що Хорватія не лише теоретично, але й практично однозначно орієнтована на демократичні ідеали, рішуче налаштована на пошук мирних і відповідальних рішень щодо врегулювання будь-яких воєнних конфліктів шляхом переговорів.

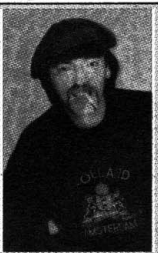
За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Портрет

«Я обов'язково стану маршалом»

ОДНІЄЮ з причин, які спонукають глядача поєднати в одній актора і героя, якого він грає, є, звичайно ж, народна любов. Тому для численних шанувальників Михайла Боярського він, передусім, — відважний королівський мушкетер д'Артаньян, а вже потім — народний артист Республіки, директор і провідний актор сатирико-пародійного театру «Бенефіс». Тепер Боярський вирішив виступити в новому амплуа — режисера, і армією Кеардом «Ніжніми жінками», яка з анімацією пройшла в Центрі культури, освіти і дозвілля ЗС України.

— Михайле Сергійовичу, на екрані глядачі звикли бачити вас таким собі підкорювачем жіночих сердець. А як у житті?
— Мені б хотілося, щоб це було насправді. Я не проти підкорення жіночих сердець, це будь-якому чоловікові приносить задоволення. Однак на екрані все виглядає більш романтично. А в житті не зовсім так. Як і в кожного з нас, мабуть.

— Театр і кіно, хто з них — дружина, а хто — коханка?
— Дружина — звичайно, театр в усіх постасях. Все інше: телебачення, кіно, естрада — це коханки, яких я люблю, всіляко щось, гублюю тощо...

— Які ваші плани в кінематографі?

— Нещодавно ми зняли двадцятисерійний художній фільм «Королева Марго», який вийде на екрани десь у вересні, а в Україні, можливо, і раніше. У цьому фільмі знімалися Юрський, Козаков, Жигунов, Харатьян, Джигарханян, Караченцов та багато інших відомих акторів. Я граю не найголовнішу роль, але серце убивць — я основний. А те, що ми 1997 року збираємося зняти останню серію про мушкетерів — це дуже серйозно. Сподіваюсь, що мрія набуде втілення.

Олександр ФІЛЬ.
Фото автора.

— Пане д'Артаньян, до якого звання ви досадились, буши мушкетером його Величності?

— Загалом, я мав бути маршалом Франції. Під час одержання маршальського жезла вибухнуло ядро, і д'Артаньян загинув, але, по суті, він загинув маршалом Франції. Зараз я маю звання капітана, сподіваючись при цьому, що 1997 року ми знімаємо останню серію про мушкетерів, у якій головні герої гинуть, а я обов'язково стану маршалом.

— Як проводите вільний час?

— У Петербурзі бувало на багатьох презентаціях, виступах. Іноді граю у футбол: збірні мері, артистів, бізнесменів і митників проводять свій чемпіонат. Певна річ, найсильніша команда — то команда мері. Але

цього року ми її випередили і стали чемпіонами.

— Розкажіть, будь ласка, найсмішнішу п'янку, пов'язану з вашим іменем.

— Усі вважають, що я маю стайню. Після передачі Жигунова, де він сказав, що ось, мовляв, у Боярського є власний кінь, якого він щодня «експлуатує», і з'явився на ньому верхи, дехто з кореспондентів купився на цю п'янку. Тоді я вирішив: чому кінь? Хай буде ціла стайня. З того часу ходити чутка, що у Боярського четверо коней.

— Та неже, у Боярського — і нема коня?

— Виявляється, я не настільки заможний, щоб утримувати стайню. Але легенда така є.

Про те, що було і буде

Дитяче
дзвінкоголосся

Всеукраїнський конкурс дитячої пісні, присвячений 100-річчю з дня народження видатого українського композитора Віктора Косенка, зорганізували Спілка композиторів України, управління культури Одеської обласної адміністрації та Фонд музичного відродження Одеси. Відбудуватиметься конкурс у два тури — в травні та червні, а заявки прийматимуться до кінця квітня. На переможців — композиторів та поетів — очікують одна перша, два другі, три треті та п'ять заохочувальних грошових премій, а також відповідні дипломи. Оргкомітет Всеукраїнського конкурсу сподівається на те, що його проведення приверне увагу митців до створення нових музичних творів для дітей. Адже останнім часом перевага надається «дорослій» естрадній пісні.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Від сесії
до сесії...
знімається кіно

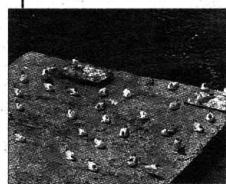
Триває Х міжнародний студентський кінофестиваль «Пролог», який проходить у Вудинку кіно. У рамках фестивалю відбудеться 4 прем'єри найкращих фільмів останніх років: французької «Принади», режисера Вертрана Таверньє, стрічки режисера Лілії Олів'є «Огієнок», «Незаконні діти Антона Беберна», «Полювання на метеликів» Огюста Іселяні та нідерландської кінострічки «Мати Дао, черепаха».

Фестиваль проводиться Спілкою українських студентів-кінопродюсерів під патронатом асоціації «SVEMA». Спілка кінематографістів та Міністерства культури і мистецтв України займатимуться журналом «Кіно-театр», культурно-мистецького центру «Дах» та компанії «Радіо Дош».

Погода на вихідні

26 і 27 квітня на більшій частині України, а 28-го в східних областях короточасні дощі, часом грози, шквалисте посилення вітру до 15–20 м/сек. Температура повітря вдень 13–18, на півдні 20–25 градусів тепла. Вночі 26 квітня — 7–12 тепла, 27-го — від 2 до 7 градусів тепла.

29 квітня в країні без опадів, температура повітря істотно не зміниться.

На Київщині 26 і 27 квітня короточасні дощі, можливі грози, 28 і 29 квітня — без опадів. Температура повітря вдень 13–18 градусів тепла, вночі — 2–7 тепла.

Український
гідрометцентр.

СТАРШОКЛАСНИКИ!

Разом з аттестатом зрілості Ви отримаєте перспективну професію «бухгалтер»

**ЗАОЧНЕ
НАВЧАННЯ**

ЗА 4 МІСЯЦІ

ХАРКІВСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ пропонує набір учнів на курси «Бухгалтерський облік». Ви отримаєте документ державного зразка. Набір протягом всього року.

Листівка Міністерства освіти № 321 від 22.11.95.
АДРЕСА: 310129, г. Харків, а/с 6924/364041460
ТЕЛЕФОН: (0572) 336-518, 927-751

Астрологічний прогноз
на 29 квітня — 5 травня

Наступний тиждень — найпродуктивніший і найрезультативніший час, коли можна закласти тривкий підмурівок довгострокових починань. До кінця тижня зростає вплив хвилинних настроїв на прийняті рішення.

Овен (21.03—20.04). Народженням у середині квітня у понеділок не варто розпочинати нові справи, для цього цілком підійде решта днів тижня. Завдяки своїй підприємливості ви цілком можете досягти матеріальних успіхів.

Телець (21.04—20.05). Для багатьох Тельців настане зоряний час. Будь-які ваші починання будуть успішні і матимуть серйозні перспективи. Постарайтеся максимально використовувати свої шанси, більше уваги приділяти своїм спільникам.

Близнюки (21.05—21.06). На початку тижня, щоб досягти найвищого результату, Близнюкам варто покластися на плічового партнера, а не на друзів. Спокійнішу хвилю у настрої принесе класична або улюблена музика.

Рак (22.06—21.07). Якщо ви шукаєте покровителя, то піднісуйте імовірність його знати. Керівникам, що народилися під цим знаком, слід виявляти більше демократичності щодо своїх підлеглих. В кінці тижня стежте за своїми емоціями.

Лев (22.07—22.08). Більше уваги слід приділяти роботі, та при цьому дуже важливо обрати лінійні головні напрями і не відволікатися на другорядні. Мається на увазі, що ваш організм у цей період дещо ослаблений, що особливо може відбитися в кінці робочого тижня, в понеділок ваш ризик навряд чи буде виправданий.

Діва (23.08—22.09). Ваш духовний розвиток у цей період обіцяє бути досить бурхливим. Постарайтеся мати справу лише з відкритими людьми, що більше стосується народжених у середині вересня. Увесь тиждень зорі особливо до вас прихильні.

Терези (23.09—22.10). Можливо, вас відвідає гостре бажання щось змінити, та піддається йому можна лише в тому разі, якщо ви не ризикуєте необхідним у сподіваний здобуток краще. Вдалий час — середина тижня.

Скорпіон (23.10—22.11). Скорпіонів слід більше розраховувати на оточення, ніж на свої власні сили. Тому ви не маєте бути надто прихильні до своїх близьких, щоб, у разі необхідності розділити з ними свої клопоти, не завадили натягнутість у стосунках.

Стрілець (23.11—22.12). Ретельне виконання своїх службових обов'язків прискорить досягнення матеріальних результатів. Купівля нерухомості на початку тижня може бути успішною лише в тому разі, якщо ви не задовольняєте поверховим оглядом.

Козеріг (23.12—20.01). Успіх супроводжує Козерогів у багатьох справах, особливо в коханні. У народжених в середині січня можуть бути дещо ускладнені стосунки з сусідами. Цілком реальне отримання прибутків.

Водолій (21.01—19.02). Можливо, вам слід перевірити свої запаси продуктів і, якщо необхідно, поповнити їх. Можна розраховувати на фінансову підтримку, якщо ви були досить уважні до своїх родичів. У понеділок не дозволяйте меркантильним інтересам перемогати.

Риби (20.02—20.03). Знання, які ви легко можете отримати у цей період, не завадять вам. Якщо ви займаєтесь торгівлею, то укладені угоди обіцяють бути вдалими. Виятток — понеділок для народжених у середині березня.

Афіша вихідних днів

• Київ

Майдан Незалежності: сьогодні — концерт-реквієм «І мертвим, і живим, і ненародженим», присвячений 10-річчю Чорнобильської трагедії. Початок о 20 годино.

Національна опера: сьогодні — меморіальний вечір до 10-річчя Чорнобильської катастрофи. Початок о 17 годино; субота — опера П. Чайковського «Пікова дама»; неділя — опера Дж. Верді «Травиата».

Національний український драматичний театр імені І. Франка: субота — Т. Дорст «Мерлін, чи Слупошена країна»; неділя — Олег Басілашвілі «З любов'ю, Санкт-Петербургу».

Національний російський драматичний театр імені Л. Українки: субота — Ж. Ануй «Запрошення до замку» (комедія); неділя — Р. Шерідан «Школа скандалу».

• Чернівець

Обласна філармонія, зал органної та камерної музики: субота — концерт органного дуету Світлани Бардаус та Миколи Григорово (твори Й. Баха, Ф. Шуберта). Початок вистав о 19 годино.

УВАГА!

Програма телерадіо передачі буде надрукована у суботньому номері.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1994 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Ректорія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23;
• телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукосписи не повертаємо.
• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
• Редакція не закликає поділяти позиції авторів публікацій.
• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами.
Масов. 60955.
Тираж 339474.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 7 8 9
Зам. 0311128.